

SATEENKAAREN KOULUN
KUNTAYHTYMÄ

Tilinpäätös ja toimintakertomus

18.10.2022-31.12 2022

Sateenkaaren koulun kuntayhtymä
Nenonpellontie 56, 76940 Nenonpelto
puh. 050 3899416

Sisällysluettelo

	Sivu
1 TOIMINTAKERTOMUS	2
1.1 Toimintakertomusta koskevat säännökset	2
1.2 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa vuonna 2022	2
1.2.1 Kuntayhtymän johtajan katsaus vuoteen 2022.....	2
1.2.2 Kuntayhtymän hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset.....	4
1.2.3 Yleinen taloudellinen kehitys	5
1.2.4 Olennaiset muutokset kuntayhtymän toiminnassa ja taloudessa	6
1.2.5 Arvio todennäköisestä tulevastä kehityksestä	7
1.2.6 Kuntayhtymän henkilöstö	7
1.2.7 Ympäristöasiat	12
1.2.8 Muut ei - taloudelliset asiat	12
1.2.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä.....	12
1.3 Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	13
1.3.1 Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen.....	13
1.3.2 Tehtävät ja vastuut sekä säännösten määräysten ja päätösten noudattaminen	14
1.3.3 Arvio sisäisen valvonnan ja tarkastuksen järjestämisestä	15
1.3.4 Tavoitteiden toteutus, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus.....	15
1.3.5 Riskien hallinnan järjestäminen.....	15
1.3.6 Omaisuuden hankinnan, luovutuksen ja hoidonvalvonta.....	16
1.3.7 Sopimustoiminta.....	16
1.3.8 Yhtymähallituksen kannanotto	16
1.4 Sisäisen valvonnan keinoja	16
1.4.1 Tehtävät, valtuudet ja vastuut	16
1.4.2 Päätöksenteko	16
1.4.3 Talouden ja toiminnan seuranta	17
1.4.4 Kirjanpito ja maksuliikenne.....	17
1.4.5 Omaisuuden hallinnointi	17
1.4.6 Tietojärjestelmien hallinta	17
1.4.7 Hankinnat ja varastointi	18
1.4.8 Projektit	18
1.4.9 Henkilöriskien hallinta ja työajan seuranta	18
1.5 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	19
1.5.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen	19
1.5.2 Toiminnan rahoitus.....	20
1.6 Rahoitusasema ja sen muutokset	21
1.7 Kokonaistulot ja -menot	22
1.8 Tilikauden tuloksen käsittely	22
2 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	22
2.1 Tavoitteiden toteutuminen	23
2.1.1 Sateenkaaren koulun kuntayhtymän tuloskortti, kuntayhtymätaso.....	23
2.2 Määrärahojen toteutuminen	24
2.2.1 Käyttötalouden toteutuminen.....	24
2.2.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen.....	24
2.2.3 Investointien toteutuminen	25

2.2.5 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta.....	26
3 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT.....	27
3.1 Tuloslaskelma	27
3.2 Rahoituslaskelma.....	27
3.3 Tase	28
4 TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ	32

1 TOIMINTAKERTOMUS

1.1 Toimintakertomusta koskevat säännökset

Toimintakertomusta koskevat säännökset ovat Kuntalain 115 §:ssä. Toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys yhtymäkokouksen asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta kuntayhtymässä. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kuntayhtymän talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kuntayhtymän taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

Jos kuntayhtymän taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävytydestä talouden tasapainottamiseksi.

1.2 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa vuonna 2022

1.2.1 Kuntayhtymän johtajan katsaus vuoteen 2022

Sote-uudistus alkoi 1.7.2021 ja sote-uudistuksen lakien toimeenpano tapahtui 1.1.2023 alkaen. Hyväksytyin lainsäädännön mukaan Vaalijalan sote-palvelutoiminta toteutuu jatkossa hyvinvointialueilla. Sateenkaaren erityiskoulun toiminta turvattiin päätöksellä perustaa Sateenkaaren koulun kuntayhtymä. Kuntayhtymällä on suoraan lainsäädäntöön perustuva oikeus järjestää esi- ja perusopetusta. Näin ollen kuntayhtymän ei tarvinnut hakea erillistä opetuksen järjestämislupaa. Tällä ratkaisulla haluttiin turvata Sateenkaaren erityiskoulun itsenäinen asema esi- ja perusopetuksen palveluiden tuottajana. Jos koulu olisi siirtynyt jonkun kunnan alaisuuteen olisi ollut mahdollista, että sen alkuperäinen tavoite vaativien erityisopetuksen palvelujen tuottajana olisi kapeutunut.

Kuntayhtymän perustaminen herätti mielenkiintoa erityisesti pienissä kunnissa. Kuntayhtymän tarpeellisuutta ja sen taloudellisia mahdollisuuksia selviytyä jouduttiin perustelemaan useissa eri kokouksissa. Näistä mainittakoon Vaalijalan kuntayhtymän yhtymäkokoukset ja kuntakokoukset. Pienien kuntien mahdollisuudet saada tukea vaativaa erityistä tukea tarvitsevien lasten ja nuorten opetukseen on rajalliset. Isommissa kunnissa tällaisia palveluja löytyy kuntien sisältä. Kuntayhtymän perustamisvaiheessa pienet kunnat ymmärsivät, että varsin pienellä taloudellisella sijoituksella jatkossa tämän kaltainen palvelu on helposti saatavilla. He myös näkivät, ettei kuntayhtymään liittymiseen liity suurempia riskejä. Sateenkaaren erityiskoulu oli toiminut vaakaasti jo vuosikymmeniä ja koulun talous oli ollut aina tasapainossa.

Sateenkaaren koulun kuntayhtymä perustettiin 18.10.2022 ja se ei järjestänyt vielä palveluja vuoden 2022 aikana. Vuoden 2022 aikana valmisteltiin Sateenkaaren erityiskoulun siirtymistä Sateenkaaren koulun kuntayhtymään. Tähän liittyi eri palveluntuottajien kanssa valmisteltävien sopimusten tekeminen. Kaikki valmistelut sujuivat aikataulussa ja varsinainen toiminta pääsi alkamaan aikataulun mukaisesti 1.1.2023.

Sateenkaaren erityiskoulu on ollut tunnettu vahvasta henkilöstön osaamisesta ja ammattitaidosta. Muutokset tuovat aina liikehdintää myös henkilön puolella, kun tutut ja turvalliset olosuhteet muuttuvat uusiin. Henkilöä tiedotettiin koko muutosprosessin ajan reaaliajassa eikä organisaation kohdistuva muutos juurikaan vaikuttanut henkilöstön kokoonpanoon. Kun työskentelään vaativaa erityistä tukea tarvitsevien lasten ja nuorten kanssa, on äärimmäisen tärkeää, että

henkilöstö on osaavaa, sitoutunutta ja vastuullista. Työ on kuormittavaa ja psyykkisestikin haastavaa. Tässä muutostilanteessakin henkilöstö toimi vakaana ja koulu pääsee jatkamaan toimintaansa tutun henkilöstön turvin.

Koska Sateenkaaren erityiskoululla on jo valtakunnallisesti merkittävä asema erityisopetuksen palvelujen tuottajana, oli merkittävää tiedottaa yhteistyötahoille tulevasta muutoksesta jo hyvissä ajoin. Tällä tavoin varmistettiin, että koulu voi jatkossakin jatkaa sekä vanhojen että uusien hankkeiden merkeissä.

Yhtenä merkittävimpänä hankkeena valmisteltiin vuoden lopussa rahoituksen hakemista Opetus- ja kulttuuriministeriöltä konsultaatioihin ja konsultatiiviseen työhön. Opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa yhteistyössä saatiin sovittua, että poikkeuksellisesti he käsittelivät Sateenkaaren koulun kuntayhtymän hakemuksen muita myöhemmin organisaatiomuutoksesta johtuen. Tällä järjestelyllä rahoitus saatiin ohjattua suoraan uudelle kuntayhtymälle ja sitä kautta koulun kehittämistyöhön.

Sateenkaaren erityiskoulu tulee jatkamaan rahoituksen turvin kehittämistyötä sekä esi- ja perusopetuksen puolella ja kehittämään konsultatiivisia palveluja siten, että ne saadaan kaikkien ulottuville. Rahoituksen turvin konsultaatio- ja konsultatiiviset palvelut saadaan jalkautettua vuoden 2023 alusta kaikkiin niihin kuntiin, jotka sitä tarvitsevat. Alustavaa tietoa rahoituspäätöksestä saatiin vuoden 2022 vuoden lopussa, mutta kirjallinen päätös asiasta tuli vuoden 2023 alussa.

Sateenkaaren erityiskoulu tulee tuottamaan perusasteen opetusta keskimäärin 75 oppilaalle viikkotasolla. Nenonpellon perusopetus tapahtuu uusissa tiloissa, joissa kuntayhtymä on vuokralla. Lisäksi kuntayhtymä on vuokrannut yhdelle luokalle tilat keskustasta. Koulun toiminta näyttää vakaalta, kun lähdetään vuodelle 2023. Kaikki oppilaspaikat ovat täynnä ja jonoa on syksyille 2023.

Vuoden 2022 tulos on Vaalijalan kuntayhtymältä saadusta avustuksesta johtuen 374.997,94 euroa ylijäämäinen

Ylijäämä ehdotetaan siirrettäväksi taseen omaan pääomaan yli-/alijäämätilille.

Satu Varpainen
Kuntayhtymän johtaja, rehtori

1.2.2 Kuntayhtymän hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kuntayhtymän perussopimuksen allekirjoittivat 18.10.2022 Enonkoski, Hankasalmi ja Pieksämäki. Kuntayhtymään liittyi Konneveden kunta 02.11.2022, Joutsa 11.11.2022, Sulkava 23.12.2022, Juva 27.12.2022, Kangasniemi 1.11.2023 ja Mäntyharju 19.12.2022. Sateenkaaren koulun kuntayhtymään mahdollistettiin liittyminen 31.12.2022 saakka kunnan valtuuston päätöksellä, jonka jälkeen liittyminen kuntayhtymään tapahtuu perussopimuksen mukaisesti seuraavan vuoden alusta. Peruspääoma kuntayhtymään liittymiseen oli 1000 euroa per jäsenkunta.

Jäsenkuntien valtuustot

Jäsenkunnat päättävät

- 1) yhtymähallituksen jäsenten valinnasta siten, että hallitukseen valitaan enintään yhteensä 5 jäsentä. Kullekin edustajalle valitaan henkilökohtainen varaedustaja.
- 2) tarkastuslautakunnan jäsenten valinnasta yhtymähallituksen jäsenkunnille tekemän pohjaehdotuksen perusteella yhtäpitävin päätöksin, siten että tarkastuslautakuntaan valitaan neljä (4) jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet. Jäsenkunnat päättävät tarkastuslautakunnan puheenjohtajasta ja varapuheenjohtajasta. Valittujen jäsenten ja varajäsenten tulee olla jäsenkuntien valtuutettuja.
- 3) vastuuvapaudesta tilivelvoillisille yhtäpitävin päätöksin.
- 4) tilintarkastusyhteisön valinnasta yhtäpitävin päätöksin.

Jäsenkunnat ovat Sateenkaaren koulun kuntayhtymää perustaessa valinneet tilintarkastusyhteisöksi BDO Audiator Oy:n vastaamaan Sateenkaaren koulun kuntayhtymän tilintarkastuksesta valtuustokauden loppuun tai siihen saakka, kunnes tilintarkastusyhteisö on kilpailutettu ja kilpailutukseen perustuen valittu. Jäsenkunnat ovat myös samalla päättäneet Sateenkaaren koulun kuntayhtymän käynnistymisvaiheen hallituksen ja tarkastuslautakunnan kokoonpanoista.

Hallitus

Hallitus kokoontui kertomusvuonna 2 kertaa, joissa käsiteltiin yhteensä 41 asiaa. Hallitus hyväksyi mm. vuoden 2022 talousarvion ja vuosien 2022-2023 taloussuunnitelman sekä suoritteiden hinnoittelun perusteet. Kuntayhtymän hinnoittelu on kaksipuolinen: Jäsenkuntahinta ja ulkokuntahinta. Hinnoittelu astui voimaan 1.1.2023. Hallitus hyväksyi lisäksi vuoden 2023 talousarvion sekä 2024-2025 taloussuunnitelman.

Hallitukseen kuului 5 jäsentä (suluissa varajäsenet):

1.11.2022 alkaen

Aki Pomell, pj. Pieksämäki (Aleksis Laurila, Pieksämäki)
Kati Laukkanen, varapj. Enonkoski (Maria Loikkanen, Enonkoski)
Matti Mäkinen, Hankasalmi (Arto Rämö, Hankasalmi)
Marja-Leena Kytölä, Hankasalmi (Esko Pöyhönen, Hankasalmi)
Katariina Siikki, Hankasalmi (Sanna Hänninen, Hankasalmi)

Tilintarkastus ja tarkastuslautakunta

Käynnistymisvaiheen tarkastuslautakunta ei ehtinyt kokoontumaan vuonna 2022 kuntayhtymän myöhäisen perustamisajankohdan vuoksi.

Tarkastuslautakuntaan kuului 4 jäsentä (suluissa varajäsenet):

Leena Jäntti, pj. Hankasalmi (Ari Leinonen, Hankasalmi)
Pekka Valtari, varapj. Pieksämäki (Heikki Sopanen, Pieksämäki)
Mikael Laine, Enonkoski (Sanna Ratia, Enonkoski)
Mervi Hyvönen, Hankasalmi (Anja Kauppinen, Hankasalmi)

Tilintarkastusyhteisöksi valittiin BDO Audiator Oy. Vastuullisena tilintarkastajana toimii tilintarkastaja, JHT, KHT Jarmo Raati.

Tilivelvolliset viranhaltijat

Kuntalain 125 §:n mukaan tilivelvollisia viranhaltijoita ovat asianomaisen toimielimen tehtäväalueen johtavat viranhaltijat. Vuonna 2022 tilivelvollisia viranhaltijoita ovat olleet:

Kuntayhtymän johtaja Satu Varpainen

Tilivelvollisia ovat olleet myös hallituksen ja tarkastuslautakunnan jäsenet.

1.2.3 Yleinen taloudellinen kehitys

Alkuvuodesta 2022 kiihtyi inflaatio Suomessa, joka vaikuttaa kustannuskehitykseen nousevasti ainakin vuosina 2022-2023. Helmikuussa 2022 alkanut Ukrainan sota tulee vaikuttamaan taloudelliseen kehitykseen negatiivisesti ja inflaatioita lisäävästi. Yleinen taloudellinen kehitys on nyt poikkeuksellisen epävarma. Palkkakehitys näyttäisi olevan nousussa, myös ruuan, tarvikkeiden sekä kuljetusten kustannukset ovat lisääntymässä. Taloudellinen epävarmuus tulee näyttäisi jatkuvan poikkeuksellisen pitkään, minkä vuoksi realististen kustannusten laskeminen on haastavaa.

Perusopetuksessa hintojen nousu näyttäytyy kouluruuan, koulukirjojen ja muiden materiaalien nousemisena sekä palkkamenojen kasvamisena. Erityiskoulun oppilaat ovat erityistarpeisia, jonka vuoksi lisäkustannuksia on erityisesti opetusmateriaaleista odotettavissa. Näihin ei ole kuitenkaan valtion tasolta lisärahoitusta antamassa.

Sateenkaaren koulun kuntayhtymä ylläpitää Sateenkaaren erityiskoulua 1.1.2023 alkaen. Sateenkaaren erityiskoulun tehtävänä on tarjota vaativaa erityistä tukea tarvitseville lapsille ja nuorille esi- ja perusopetusta. Koulu tarjoaa opetusta kehitysvammaisille, autistisille ja psykososiaalista tukea tarvitseville oppilaille, joiden kotikunnan lähikoulu ei pysty vastaamaan heidän koulunkäynnin yksilöllisiin tarpeisiin tai jotka tarvitsevat kasvun, kehityksen sekä oppimisen tueksi laaja-alaista kuntoutusta. Sateenkaaren erityiskoulussa annetaan opetusta koulussa vakituisesti opiskeleville sekä lyhytaikaisilla kuntoutusjaksoilla käyville oppilaille. Sateenkaaren koulussa käy viikkotasolla oppilaita n. 75 ja opetusta annetaan kymmenessä erityisopetuksen pienryhmässä.

Koulun toiminta perustuu perusopetuslakiin. Opetus perustuu valtakunnallisen opetussuunnitelman pohjalta laadittuun koulukohtaiseen opetussuunnitelmaan. Koulu tarjoaa esi- ja perusopetuksen lisäksi opetuksen konsultatiivisia palveluja kuntien tarpeisiin sekä aamu- ja iltapäivähoidon vaativaa erityistä tukea tarvitseville lapsille ja nuorille, jotka tarvitsevat aikuisen valvontaa kokoaikaisesti arjessa.

Sateenkaaren koulun kuntayhtymä ei järjestänyt vuonna 2022 toimintaa ja palveluja. Sateenkaaren erityiskoulun ylläpitäjänä toimi Vaalijalan kuntayhtymä 31.12.2022 saakka.

1.2.4 Olennaiset muutokset kuntayhtymän toiminnassa ja taloudessa

Valmistelevaa työtä Sateenkaaren koulun kuntayhtymän eteen tehtiin aktiivisesti vuodesta 2021 saakka. Vuonna 2022 keskityttiin kuntayhtymän perussopimuksen rakentamiseen ja siihen liittyviin toimenpiteisiin. Syksystä 2022 alkaen kartoitettiin palvelun tuottajia Sateenkaaren koulun kuntayhtymään. Kuntayhtymä sai y-tunnuksen lokakuun lopussa, jonka jälkeen tehtiin sopimuksia eri palvelutuottajien kanssa. Sateenkaaren erityiskoulun siirtyessä Vaalijalan kuntayhtymältä Sateenkaaren koulun kuntayhtymälle käynnistettiin henkilöstön yt-neuvottelut sekä sovittiin siirrettävistä sopimuksista, luvista, vakuutuksista sekä käyttöomaisuudesta.

Sateenkaaren erityiskoulun toiminta siirtyi 1.1.2023 Vaalijalan kuntayhtymältä Sateenkaaren koulun kuntayhtymälle. Luovutuskirjan mukaan siirtymä tapahtui 31.12.2022 klo 24.00, mutta käytännössä koulun toiminta voitiin siirtää Sateenkaaren koulun kuntayhtymälle 1.1.2023, koska peruskoulu ei koskaan voi olla kahdella opetuksen järjestäjällä yhtä aikaa. Palvelutoiminta kattaa esi- ja perusopetuksen sekä iltapäivähoidon järjestämisen sekä konsultatiiviset palvelut. Opetus- ja kulttuuriministeriön Vaativan erityisen tuen konsultaatiopalvelu –hanke siirtyi koulun siirtymän myötä Sateenkaaren koulun kuntayhtymälle 1.1.2023 alkaen, samoin Autismiliiton jäsenyys. Erillistä kauppahintaa ei suoritettu siirtävästä toiminnasta. Immateriaalisia oikeuksia ei siirtynyt. Opetuksen järjestäjän vaihtumisesta keskusteltiin Opetushallituksen, Valtiovarainministeriön ja Tilastokeskuksen kanssa. Koulun opetuksen järjestäjätunnus säilyi, mutta valtionrahoituksen ohjaaminen Vaalijalan kuntayhtymältä Sateenkaaren koulun kuntayhtymälle vaati useita toimenpiteitä. Rahoituksen siirtyminen Sateenkaaren koulun kuntayhtymälle varmistui viikolla 51.

Sateenkaaren erityiskoulun henkilöstö siirtyi liikkeenluovutuksen periaatteella ns. vanhoina työntekijöinä Vaalijalan kuntayhtymältä Sateenkaaren koulun kuntayhtymälle. Liikkeenluovutushetkellä voimassa olleesta työ- ja virkasuhteesta johtuvat työnantajan oikeudet ja velvollisuudet siirtyivät luovutuksen saajalle, Sateenkaaren koulun kuntayhtymälle 31.12.2022 klo 24.00 lukiin. Palkkojen maksu alkoi Sateenkaaren koulun kuntayhtymässä 1.1.2023 alkaen.

Kuntayhtymän talous- ja palkkahallinnonpalveluista tehtiin sopimus Kuntalaskenta Oy:n kanssa 1.12.2022. Tuolloin sopimuksen allekirjoitti Vaalijalan kuntayhtymä ja sopimus siirtyi 1.1.2023 alkaen Sateenkaaren koulun kuntayhtymälle. ICT-palveluista tehtiin sopimus Pieksämäen tietohallinnon kanssa 1.1.2023 alkaen. Osa taloushallinnon tehtävistä tehdään hallintosihteerin ja kuntayhtymän johtajan toimesta. Sateenkaaren koulun tietotekniset laitteistot olivat 3Stepin leasing-koneita. Siirtymävaiheessa Sateenkaaren koulun kuntayhtymä teki uuden sopimuksen koneista 3Stepin kanssa ja kopiokoneista /tulostimista Officepron kanssa. 3Step ja Officepron sopimukset allekirjoitettiin alkuvuodesta 2023. Leasing-laitteet korvataan uusilla laitteilla sitä mukaa kun sopimukset tulevat päätökseen. Tavoitteena on, että vuoteen 2026 mennessä laitteet ovat kuntayhtymän omia. Vain tulostimet jäävät leasing-laitteiksi.

Ravitsemus- ja puhtaanapitopalvelut päädyttiin ostamaan vuonna 2023 hyvinvointialueelta, jolloin palvelun tuottajat ovat samat kuin aikaisemmin. Palveluista tehtiin sopimukset Etelä-Savon hyvinvointialueen kanssa. Vuoden 2023 aikana selvitetään hyvinvointialueen kanssa yhteistyössä, kuinka palveluja voitaisiin jatkossakin tuottaa Sateenkaaren koulun kuntayhtymälle.

Sateenkaaren koulun kuntayhtymä teki vuokrasopimuksen Nenonpellossa sijaitsevista koulurakennuksista Etelä-Savon hyvinvointialueen kanssa ja keskustassa sijaitsevasta koululuokasta Kinolinna Oy:n kanssa. Vuokrasopimukset sisältävät kiinteistöpalvelut. Työterveyspalvelut tuottaa Terveystalo ja vakuutukset tehtiin LähiTapiolan kanssa. Pankkipalvelut tulevat OP Suur-Savoilta. Tietosuojavastaavan palvelut kuntayhtymä saa Konneveden kunnalta. Kaikkien näiden palveluntuottajien kanssa solmittiin uudet sopimukset 1.1.2023 alkaen.

Oppilashallintojärjestelmänä toimii Visman Primus, mikä siirtyi Vaalijalan kuntayhtymältä Sateenkaaren koulun kuntayhtymälle 1.1.2023. Sateenkaaren koulun kuntayhtymän ja Sateenkaaren erityiskoulun kannalta keskeisessä roolissa tulee olemaan asiakirjahallinnan osalta Triplanin Tweb-ohjelma, joka siirtyi Vaalijalan kuntayhtymältä Sateenkaaren koulun kuntayhtymälle 1.1.2023. Lisäksi kuntayhtymällä on oikeus käyttää Vaalijalan arkistoa paperisten dokumenttien säilyttämiseen. Asia kirjattiin vuokrasopimukseen sitä tehdessä. Koululle jäi oikeus käyttää myös muita Nenonpellossa sijaitsevia koulun toiminnan kannalta keskeisiä tiloja.

Vaalijalan kuntayhtymän hallitus halusi turvata Sateenkaaren koulun kuntayhtymän aloituksen myöntämällä toimintaan 375 000 euron alkupääoman toiminnan aloittamiseen. Pääoma on Sateenkaaren erityiskoulun toiminnasta syntyneitä ylijäämiä, joka Vaalijalan hallituksen myöntämänä siirrettiin Sateenkaaren koulun kuntayhtymälle marraskuussa 2022. Vaalijalan kuntayhtymältä saatu alkupääoma kirjattiin kirjanpitoon tuloutettavana avustuksena, koska kyseessä oli avustus, joka on tarkoitettu tavanomaisen toiminnan menojen kattamiseen. Lisäksi Sateenkaaren koulun kuntayhtymälle siirrettiin joulukuun lopussa lomapalkkavelkoja 86 931,71 euroa. Nämä olivat ainoita tuloja kirjanpidossa vuonna 2022. Ainoa meno oli pankkipalveluista syntynyt 2,06 euroa. Kuntayhtymä aloitti koulun ylläpitäjänä vasta 1.1.2023, jonka vuoksi vuonna 2022 ei ollut toiminnasta syntyviä tuloja eikä siihen liittyviä menoja. Alkupääoman lisäksi Sateenkaaren koulun kuntayhtymältä ei peritty erillistä kauppahintaa siirtyvästä omaisuudesta. Omaisuus käsittää koululla olevat kalusteet ja opetusmateriaalin.

Nouseviin kustannuksiin on varauduttu kuntayhtymässä palveluiden hinnoittelussa, joita nostettiin 1.1.2023 alkaen ensimmäistä kertaa vuoden 2020 jälkeen. Suurimmat menoerät ovat palkkakustannukset, henkilöstö- ja palkkahallinto, tietohallinto, kouluruokailu, vuokrat ja puhtaanapitopalvelut. Näistä ei kustannuksia kuntayhtymälle tullut vielä vuonna 2022. (Kappaletta 1.2.4 täydennetty 25.04.2023 /Kuntayhtymän johtaja Satu Varpainen)

1.2.5 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Sateenkaaren erityiskoulun toiminta on ollut vakaata koko 2000-luvun ajan. Vuosien varrella syntyneet kuntaverkostot ja valtakunnallinen tunnettavuus hankkeiden kautta on nostanut Sateenkaaren erityiskoulun toiminnan uudelle tasolle. Kysyntä on ollut pitkään suurempaa, mihin koulu on voinut vastata. Sateenkaaren erityiskoulu tulee jatkamaan valtakunnallisissa hankkeissa myös vuonna 2023 ja kehittämään koulun konsultatiivisia palveluja. Koulu tulee tarjota asiantuntijapalveluita kuntien varhaiskasvatukseen ja esi- sekä perusopetukseen pyrkien sitä kautta vaikuttamaan varhaisen tuen saantiin kunnissa. Kuntayhtymän toiminnan kannalta ei vuonna 2023 nähdä merkittäviä riskejä. Koulupaikkoja on varattu runsaasti syksyille 2023.

Perusopetuksen talous perustuu valtionosuuksiin ja kotikuntakorvauksiin. Lisäksi Sateenkaaren koulun kuntayhtymä on hinnoitellut intervallijaksolla käyvien oppilaiden opetuksen hinnat vastaamaan todellisia kuluja sekä lisäksi hinnat niille oppilaille, jotka saapuvat koulun oppilaisiksi laskentapäivien jälkeen. Oma hinta on myös aamu- ja iltapäivähoidolle. Näyttää siltä, että näillä hinnoitteluilla kuntayhtymän talous tulee olemaan tasapainossa.

1.2.6 Kuntayhtymän henkilöstö

Henkilöstön määrä ja rakenne

Sateenkaaren koulun kuntayhtymässä oli vuonna 2022 virkasuhteessa vain kuntayhtymän johtaja 1.11.2022 alkaen. Hän hoiti virkaa Vaalijalan kuntayhtymässä olevan virkasuhteen ohella. Hänelle ei maksettu palkkaa vuonna 2022. Muita työ- tai virkasuhteita ei kuntayhtymässä ollut. 1.1.2023 kuntayhtymän henkilökuntaan kuuluu kuntayhtymän johtaja / rehtori

(1), hallintosihteeri (1), erityisluokanopettajat (10), koulunkäynninohjaajat (13) ja koulunkäynninavustajat (6). Virkoja kuntayhtymässä on 11 ja loput ovat työsuhteita. Kaikki työntekijät ovat kuukausipalkkaisia. Osa-aikaisia työntekijöitä on 16. Työntekijöiden keski-ikä on syntymävuoden perusteella 43,74 vuotta.

Vakanssit ammattiryhmittäin

	31.12.2022
Kuntayhtymän johtaja	1
Hallintosihteeri	0
Erityisluokanopettajat	0
Koulunkäynninohjaajat	0
Koulunkäynninavustajat	0
joista osa-aikaisia	0
Yhteensä	1

Palvelussuhteen luonne (vakituiset ja tilapäiset)

	31.12.2022
Viranhaltijat, vakinaiset	1
Työsopimussuhteet, vakinaiset	0
Määräaikaiset	0
Työllistetyt	0
Oppisopimussuhteiset	0

Päätoimisuus (koko henkilöstö, vakinaiset ja sijaiset)

	31.12.2022
Kokoaikatyössä olevat	1
Osa-aikatyössä olevat	0
Yhteensä	0

Opiskelijat

Ei opiskelijoita.

Ikätaulukko (vakituiset)

	31.12.2022	%-osuus
20-29-vuotiaat	0	0
30-39-vuotiaat	0	0
40-49-vuotiaat	1	100
50-59-vuotiaat	0	0
60-	0	0
Yhteensä	1	

Eläkkeelle siirtyminen vuosina 2021 - 2040 Kevan arvion mukaan

Vuosi	Vanhuus- eläkkeet, henk.	Työkyvyttömyys- eläkkeet, henk.	Osatyökyvyt- tömyys- eläkkeet, henk.	Eläkkeet yhteensä, henk.
2022	0	0	0	0
2023	0	0	0	0
2024	0	0	0	0
2025	0	0	0	0
2026	1	0	0	1
2027	0	0	0	0
2028	0	0	0	0
2029	2	0	0	2
2030	0	0	0	0
2031	0	0	0	0
2032	0	0	0	0
2033	0	0	0	0
2034	1	0	0	1
2035	1	0	0	1
2036	0	0	0	0
2037	2	0	0	2
2038	0	0	0	0
2039	0	0	0	0
2040	1	0	0	1
Yhteensä	8	0	0	8

Henkilöstön vaihtuvuus

Kuntayhtymän johtaja aloitti 1.11.2022. Ei muita työntekijöitä.

Rekrytointi

Ei rekrytointeja. Kuntayhtymän johtajaksi siirtyi Sateenkaaren koulun rehtori, jolle kuuluu kuntayhtymän johtajan tehtävien lisäksi myös rehtorin tehtävät.

Työaika ja työpanos

Työaikoja seurataan Exceliin tehdyillä työntekijäkohtaisilla työvuorosuunnitelmissa. Työvuorot tehdään neljäksi viikoksi kerrallaan. Ylitystä ei neljän viikon aikana saa syntyä, lista voi jäädä työntekijän toiveesta alittamaan. Työvuorolistoja ei ole tehty vuoden 2022 aikana, koska työntekijät siirtyivät Sateenkaaren koulun kuntayhtymään vasta 1.1.2023.

Keskimääräinen työpanos

Ei poissaoloja.

Yleisimmät syyt sairauspoissaoloihin

Ei poissaoloja sairauksien vuoksi.

Terveysprosentti

Ei poissaoloja.

Osaaminen ja sen kehittäminen

Ei käytyjä kehityskeskusteluja. Kehityskeskustelut pidetään keväällä 2023.

Henkilöstön koulutus

Ei pidettyjä koulutuksia, koska henkilöstö siirtyi kuntayhtymään 1.1.2023.

Työterveyshuolto

Työterveyshuolto on ensisijaisesti lakisääteistä, ehkäisevää työterveyshuoltoa. Lakisääteisen työterveyshuollon lisäksi työterveyshuoltoon kuuluu työterveyspainotteinen sairaanhoito, jonka laajuudesta on sovittu erikseen. Sairauksien tutkiminen ja hoito suunnataan ammattitaitoihin ja työperäisiin sekä niiksi epäiltäviin sairauksiin sekä työkykyä rajoittaviin ja uhkaaviin sairauksiin.

Sateenkaaren koulun kuntayhtymän työterveyspalvelut tuottaa Suomen Terveystalo Oy 1.1.2023 alkaen. Ohjausryhmä, johon kuuluu kuntayhtymän johtaja, hallintosihteeri sekä Terveystalosta nimetty tiimi kokoontuu kaksi kertaa vuodessa. Näissä kokouksissa arvioidaan yhteistyön laatua sekä asetetaan toiminnalle mittareita ja tarkastellaan niitä sekä tehdään korjauksia toimintasuunnitelmia palveluun.

Työpaikkaselvitykset

Työterveyshuolto tekee työpaikkaselvityksiä 3 - 5 vuoden välein sekä tarvittaessa useammin. Käynnistä laadittu selvitys käsitellään aina työsuojelutoimikunnassa, joka tekee selvityksen johdosta tarpeelliset toimenpide-ehdotukset johdolle. Kuntayhtymän ensimmäinen työpaikkaselvitys tehdään keväällä 2023.

Tyhy-toiminta

Ei tyhy-toimintaa vuonna 2022.

Yhteistoiminta

Yhteistyötoimikunnan jäseniä ovat ammattijärjestöjen pääluottamusmiehet, työsuojeluvaltuutetut ja työnantajan edustajat. Toimikunta antaa lausuntoja henkilöstön asemaan vaikuttavista suunnitelmista ja esityksistä kuten kuntayhtymän taloussuunnitelmasta ja talousarviosta. Yhteistoiminnan tavoitteena on antaa henkilöstölle mahdollisuus yhteisymmärryksessä työnantajan kanssa osallistua toiminnan kehittämiseen ja antaa henkilöstölle mahdollisuus vaikuttaa omaa työtään ja työyhteisöään koskevien päätösten valmisteluun sekä samalla edistää palvelutuotannon tuloksellisuutta ja henkilöstön työelämän laatua. Yhteistyötoimikunnan kausi on neljä vuotta. Sateenkaaren koulun kuntayhtymän yhteistyötoimikunnan kokoonpano on sama kuin työsuojelutoimikunnassa. Yhteistyötoimikunta nimettiin 13.12.2022 ja se ei kokoontunut vuonna 2022.

Työsuojelutoimikunta toimii yhteistyötoimikunnan jaostona. Työsuojelutoimikunta on perustettava työpaikkaan, jossa työskentelee säännöllisesti vähintään 20 työntekijää. Työsuojelutoimikunnassa käsitellään työntekijöiden turvallisuuteen, terveyteen ja työkykyyn liittyviä asioita. Sateenkaaren koulun kuntayhtymän työsuojelutoimikunnan kokoonpano on: opettaja, kaksi ohjaajaa ja työnantajan edustaja. Työnantajan edustaja toimii myös työsuojelupäällikkönä. Työsuojelutoimikunnan kausi on kaksi vuotta. Työsuojelutoimikunta perustettiin 13.12.2022 ja se ei kokoontunut vuonna 2022.

Sateenkaaren koulun kuntayhtymän työsuojelutoimikuntaan on valittu henkilöstöstä seuraavat henkilöt:

Opettaja: Annukka Liikanen (varajäsen Kati Valve)
Ohjaaja: Tiina Vauhkonen (varajäsen Sanna Kinnunen)
Ohjaaja: Anne Siitari (varajäsen Minttu Pieviläinen)
Työsuojelupäällikkö ja työnantajan edustajakuntayhtymän johtaja Satu Varpainen (varajäsen Birgitta Taavitsainen).

Sisäinen tiedottaminen

Kuntayhtymään liittyvistä muutoksista tiedotettiin koululle siirtyvää henkilöstöä reaaliajassa. Kaikilla vakituisilla ja pitempiaikaisilla työntekijöillä on oma sähköpostiosoite ja käyttöoikeudet eri ohjelmiin tehtäviensä mukaan.

Työpaikkakokoukset

Sateenkaaren koulun toiminnan siirtyessä Sateenkaaren koulun kuntayhtymälle pidettiin henkilöstölle siirtoa koskevia infotilaisuuksia vuoden 2022 aikana. Infotilaisuuksissa oli mukana Vaahtolan edustajana kuntayhtymän johtaja Ilkka Fritius, Sateenkaaren koulun kuntayhtymän edustajana Satu Varpainen ja Sateenkaaren koulun työntekijöistä hallintosihteeri, erityisluokanopettajat sekä ohjaajien edustaja. Infotilaisuuksista tehtiin muistio ja se toimitettiin koko henkilöstölle. Tällä tavalla taattiin kaikille tiedonkulku siirtymään liittyvistä asioista.

Työyhteisön kehittäminen

Vuonna 2022 ei työnohjausta.

Palkkaus ja henkilöstökustannukset

Palkkausjärjestelmät ja palkitseminen

Palkkaus perustuu työntekijän tehtävien vaativuuteen ja henkilökohtaisiin työtuloksiin ja ammatinhallintaan. Tulospalkkausta ei ole käytössä. Vuonna 2022 ei ole ollut palkkakuluja, koska Sateenkaaren koulun toiminta ei ole vielä käynnistynyt kuntayhtymässä.

Henkilöstökustannukset

	2022	%- OSUUS
Vuoden aikana maksetut palkat (1000 euroa)		
- Vakinaisen henkilöstön palkat	0	0
- Sijaisten ja tilap. palkat	0	0
- Erilliskorvaukset	0	0
- Muu palkat ja palkkiot	0	0
Yhteensä	0	0
Henkilösivukulut		
Sosiaalivakuutusmaksut	0	0
Eläkevakuutusmaksut	0	0
Yhteensä	0	0

Henkilöstöpalvelujen kustannuksia	2022
Suojavaatteiden hankinta	0
Työterveyshuolto	0
Henkilöstön virkistystoiminnan tukeminen	0

1.2.7 Ympäristöasiat

Sateenkaaren koulun kuntayhtymä noudattaa toiminnassaan paikkakunnan jätehuoltomääräyksiä ja pyrkii kierrättämään tuottamansa jätteet. Kuntayhtymällä ei ole ympäristölupaa edellyttävää toimintaa.

1.2.8 Muut ei - taloudelliset asiat

Syksyn 2022 aikana valmisteltiin Sateenkaaren erityiskoulun perusopetuksen suunnitelman päivitystä ja uusittu opetussuunnitelma hyväksyttiin hallituksessa 14.12.2022.

Joulukuun aikana aloitettiin sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan ohjeistuksen laatiminen sekä alustavasti pohdittiin Sateenkaaren koulun kuntayhtymän riskitekijöitä vuodelle 2023. Lisäksi joulukuussa valmisteltiin henkilöstö- ja perehdytysohjeistusta.

1.2.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Palvelujärjestelmän toimivuuteen kohdistuvia riskejä

Vaalijalan palvelutoiminnan siirtyminen hyvinvointialueelle muodostaa oman riskinsä siitä, kuinka yhteistyö ja tiedonkulku saadaan toimimaan, kun toimitaan eri organisaatioissa. Oman riskinsä muodostaa oikea-aikainen palveluiden piiriin pääseminen. Sateenkaaren kouluun on koko ajan ollut jonoa, joten koulun oppilaaksi pääseminen voi kestää pitkäänkin. Tätä riskiä on pyritty vähentämään tarjoamalla konsultaatiopalveluita kuntiin. Palvelutoiminta ei ollut käynnistynyt vielä vuonna 2022. 1.1.2023 kaikki oppilaspaikat on myyty täyteen. Myös syksy 2023 on loppunmyyty oppilaspaikkojen osalta.

Vuonna 2023 selvitetäväksi jää, kuinka tulevaisuudessa Sateenkaaren koulun kuntayhtymän puhtaanapito- ja ravitsemuspalvelut tullaan järjestämään. Vuonna 2023 asia järjestyy vielä hyvinvointialueen kautta, mutta vuodelle 2024 palveluntuottajien kartoitus on käynnistettävä. Kun on kyse vaativaa erityistä tukea tarvitsevista lapsista ja nuorista, täytyy palveluntarjoajan myös ymmärtää ne vaatimukset, mitä ko. palveluun kohdentuu.

Henkilöstöriskejä

Tulevaisuudessa henkilöstöriskit kohdistuvat osaavan työvoiman saatavuuteen. Vaativaan erityiseen tukeen erikoistuneita erityisluokanopettajia on haastava saada, samoin hyvät ammatilliset valmiudet omaavien ohjaajien saaminen muodostaa oman riskinsä. Toistaiseksi Sateenkaaren kouluun on aina saatu tarvittava henkilöstö eikä toiminnasta ole tarvinnut tinkiä henkilöstöpulan vuoksi. Säännöllinen aamutyö, hyvät koulutusmahdollisuudet sekä mahdollisuus edetä työuralla ovat olleet vahvuuksia työnantajana. Henkilöstöä ei työskennellyt vuonna 2022 kuntayhtymässä. 1.1.2023 kaikki virka- ja työsuhteet ovat täytetty vakituisesti tai määräaikaisesti.

Taloudellisia riskejä

Taloudelliset riskit liittyvät pääosin hyvinvointialueiden palveluiden ostoon Vaalijalan palvelutoimintaan liittyen. Mikäli hyvinvointialueet päättävät vähentää palvelujen ostoa, näkyisi se oppilaiden määrän laskuna Sateenkaaren erityiskoulussa. Toisaalta taas kotoa käyvien lasten ja nuor-

että oppilaspaikat tulevat olemaan täynnä, vaikka kysyntä Nenonpellon oppilaskodeissa hiljentyisi. Valtionosuuksista ja kotikuntakorvauksista saatavat tulot ovat vakiintuneet. Lyhytaikaisilla kuntoutusjaksoilla olevien oppilaiden määrässä on nähty pientä vähenemistä, mutta toisaalta taas päivähintoja nostetaan vuoden 2023 alussa, mikä tasapainottaa osaltaan tilannetta. Koska yleisen oppivelvollisuuden oppilaiden saatavat tulot ovat pienemmät kuin menot, on hallituksessa päädytty perimään kyseisten oppilaiden kotikunnilta pientä päivämaksua, jolla tasapainotetaan taloustilannetta näiden oppilaiden kohdalla. 1.1.2023 koulu toimii täydellä kapasiteetilla, eikä tyhjiä oppilaspaikkoja ole. Mikäli oppilasmäärät tippuisi, on koulun helppo luopua keskuksessa sijaitsevasta vuokrakiinteistöstä ja sitä kautta yhdestä luokasta. Kyseisen luokan menot ja tulot ovat tasapainossa, joten toimenpiteestä ei aiheutuisi merkittäviä tulon menetyksiä.

Tietoturvariski

Koululla työskentelee paljon hyvinvointialueen henkilökuntaa, jotka eivät kuitenkaan ole työsuhteessa Sateenkaaren koulun kuntayhtymään. On tärkeää turvata erityisen tuen oppilaita koskeva vaihtoehtoisuus, kun työskennellään eri organisaatioissa. Sähköiset tietohallintoon liittyvät palvelut tulevat Pieksämäen tietohallinnolta ja tietosuojavastaavan palvelut Konnevedeltä. Ohjeistuksia tietoturvaan liittyen on uudistettu ja henkilöstöä tiedotettu.

1.3 Sisäinen valvonta ja riskien hallinta

1.3.1 Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Kuntalain säännökset kunnan ja kuntakonsernin sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta ovat olleet voimassa vuodesta 2014 lähtien. Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto on antanut 13.10.2020 sitovan ohjeen kunnille ja kuntayhtymille tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laadimisesta. Ohjeen mukaan johdon tulee selvittää toimintakertomuksessa, miten sisäinen valvonta ja siihen sisältyvä riskienhallinta on kuntayhtymässä järjestetty ja miten sisäistä valvontaa on tarkoitettu kehittämään suunnitelmakaudella. Toimintakertomuksessa on arvioitava toiminnan laajuuteen ja rakenteeseen nähden tasapuolisesti ja kattavasti merkittävimpiä riskejä ja epävarmuustekijöitä sekä toiminnan kehittymiseen vaikuttavia tekijöitä.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tarkoitus on

- varmistaa kunnan ja kuntakonsernin tehtävien häiriötön toteutuminen ja lainmukaisuus (lakien, määräysten ja sopimusten noudattaminen)
- varmistaa asetettujen tavoitteiden saavuttaminen, toiminnan tuloksellisuus ja tehokkuus sekä hyvän hallintotavan mukaiset menettelyt
- varmistaa omaisuuden ja voimavarojen turvaaminen
- varmistaa taloudellisen ja toiminnallisen tiedon oikeellisuus, riittävyys, ajantasaisuus ja luotettavuus (tietojärjestelmät, raportointijärjestelmät)

Riskien tunnistaminen ja arviointi tehdään Sateenkaaren koulun kuntayhtymän johtotiimissä vuosittain, strategiset riskit arvioidaan tammikuussa ja niiden väliarviointi tehdään kesäkuussa. Prosessien riskeille laaditaan riskienhallintasuunnitelma erilliselle arviointi- ja seurantalomakkeelle.

Riskienarvioinnin perusteella on päätettävä, miten riskeihin suhtaudutaan ja mitä toimenpiteitä ne edellyttävät. Mitä merkittävämpi riski, sitä nopeammin ja tehokkaammin on hallintakeinot luotava ja otettava käyttöön. Arvioinnissa tulee kuvata riski, arvioida sen merkitys ja todennäköisyys, sekä esittää mahdolliset toimenpiteet riskin pienentämiseksi. Arvioinnissa käytetään soveltaen hyödyksi Kuntaliiton riskianalyysilomaketta.

Riskienhallinnan toimenpiteenä voi olla riskin poistaminen, pienentäminen, pitäminen omalla vastuulla tai siirtäminen. Riskin pienentämisellä tarkoitetaan toimenpidettä, jolla pyritään pienentämään riskin toteutumisen todennäköisyyttä ja/tai seurauksen vakavuutta.

Sateenkaaren koulun kuntayhtymän sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan ohjeistusta on aloitettu laatimaan loppuvuodesta 2022. Koska varsinaista palvelutoimintaa ei ole ollut, ei ole vuonna 2022 laadittu erillisiä riskien arviointilomakkeita.

1.3.2 Tehtävät ja vastuut sekä säännösten määräysten ja päätösten noudattaminen

Sateenkaaren koulun kuntayhtymässä yhtymähallitus hyväksyy sisäistä valvontaa ja riskien hallintaa koskevat ohjeet ja menettelytavat sekä valvoo, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta toimeksi pannaan. Yhtymähallitus antaa toimintakertomuksessa tiedot sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä sekä selvityksen konsernivalvonnasta.

Kuntayhtymän johtaja vastaa Sateenkaaren koulun hallintosäännön mukaisesti sisäisen valvonnan järjestämisestä ja yhteensovittamisesta siten, että kuntayhtymän toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus varmistetaan. Kuntayhtymän johtaja hyväksyy sisäisen tarkastuksen suunnitelman, johon perustuen arvioidaan riskienhallinta-, valvonta-, johtamis- ja hallintoprosessien tuloksellisuutta. Hän valmistelee myös yhdessä Kuntalaskennan kanssa toimintakertomuksessa annettavat tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanosta ja tuloksellisuudesta sekä raportoi yhtymähallitukselle vuosittain helmikuun loppuun mennessä sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan toteutumisesta. Kuntayhtymän johtajan tehtävänä on vastata riskien tunnistamisesta, arvioinnista sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimenpiteiden toteutuksesta ja toimivuudesta.

Rehtori vastaa oman tehtäväalueensa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta, tuloksellisuudesta sekä niistä raportoinnista.

Kuntayhtymän johtotiimin tehtävänä on tukea kuntayhtymän johtajaa operatiivisessa johtamisessa sekä strategian että riskienhallinnan toimeenpanossa. Johtotiimi vastaa strategisten riskien arvioinnista ja niiden toimenpiteistä. Kuntayhtymän johtotiimiin kuuluu rehtori, vararehtori (vastuualue kehitysvammaisten ja autismlinkirjon toiminta-alueittainen opetus), erityisluokanopettaja (vastuualue opiskeluhoito ja konsultatiivinen opetus, psykososiaalisen tuen opetus) ja erityisluokanopettaja (vastuualue työsuojelu ja henkilöstön hyvinvointi) sekä hallintosihteeri (vastuualue palveluiden sidosryhmätyö)

Kuntayhtymän johtaja ja rehtori, vararehtori ja hallintosihteeri valvovat

- asetettujen tavoitteiden saavuttamista sekä toiminnan häiriöttömyyttä ja taloudellisuutta
- päätöksenteon ja taloudenhoidon toimintatapojen asian- ja lainmukaisuutta
- tietojärjestelmien käytön ja -hallinnon asianmukaisuutta
- henkilöstön riittävyyttä, ammatillisen osaamisen ja työhyvinvoinnin kehittymistä
- omaisuuden, tilojen ja laitteiden asianmukaista käyttöä ja hallintaa
- riskien kartoitusten ja arviointien suorittamista sekä
- päätettyjen riskienhallinnan menettelyiden systemaattista toteutusta ja vaikuttavuutta.

Henkilöstö sitoutuu toimimaan tavoitteiden ja annettujen sääntöjen mukaisesti, kehittämään toimintatapoja, ylläpitämään ja jatkuvasti kehittämään ammatillista osaamistaan sekä raportoi-
maan havaitsemistaan epäkohdista esimiehelleen.

Koska kuntayhtymä on perustettu vasta 18.10.2022 eikä varsinaista toimintaa ole ollut vuonna 2022 valvonta on koskenut pääasiassa uuden organisaation perustamiseen liittyvien asioiden hoitoa, palvelun tuottajien kartoittamista ja sopimusten tekemistä.

1.3.3 Arvio sisäisen valvonnan ja tarkastuksen järjestämisestä

Hallitus on antanut ohjeet talouden hoidosta ja sisäisen valvonnan järjestämisestä sekä hankinnoista. Ohjeistus on riittävää ja niiden toteutumista seurataan. Sisäisen tarkastuksen nykytila on katsottu riittäväksi. Sisäinen valvonta toteutuu mm. siten, että laskujen tarkastajana ja hyväksyjänä on aina eri henkilö. Kuntayhtymän johtajaa koskevat laskut hyväksyy hallituksen puheenjohtaja. Laskujen osalta on ohjeistettu, että laskut tulee olla aina osoitettu kuntayhtymälle. Näin varmistetaan, että huomaamatta maksettaisiin muita kuin kuntayhtymälle kuuluvia laskuja. Talousohjelmasta saadaan lokilistat asioiden käsittelijöistä sekä käsittelyajankohdista. Kirjanpito hoidetaan Kuntalaskenta Oy:n kautta. Kirjanpidossa on dokumentit täsmäytyksistä tasetilien osalta kuukausittain. Palkanmaksu toteutuu myös Kuntalaskenta Oy:n kautta ja käytössä on palkanmaksun nettolista/henkilö hyväksyminen. Kuntalaskenta hoitaa erillislaskutuksena vuoden 2022 tilinpäätöksen. Talous- ja palkkahallinto siirtyvät kokonaisuudessaan heille 1.1.2023. Sateenkaaren koulun kuntayhtymällä ei ole ollut palkanmaksua eikä laskujen maksua vuonna 2022.

Sateenkaaren koulun kuntayhtymässä valmisteltiin hallitukselle ohjeet sisäisen valvonnan järjestämisestä ja riskien hallinnasta loppuvuodesta 2022. Ohjeistus hyväksyttiin hallituksessa 14.02.2023. Sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta on lisäksi voimassa, mitä kuntayhtymän hallintosäännössä, sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan ohjeistuksessa sekä muissa ohjeissa ja määräyksissä on sanottu. Yhtymähallituksen päättämät sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet koskevat kuntayhtymän ylläpitämää Sateenkaaren erityiskoulua, tilivelvollisia, johtavia viranhaltijoita sekä kaikkea toimintaa, josta kuntayhtymä vastaa. Perusteissa määritellään mm. sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät ja vastuut sekä arviointi- ja raportointivelvollisuudet.

1.3.4 Tavoitteiden toteutus, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Vuoden 2022 toiminnan tulokset on esitetty toimintakertomuksessa ja talousarvion toteutumavertailussa. Vuoden 2022 osalta hallitukselle on raportoitu kokouksissa kuntayhtymän perustamiseen liittyvien asioiden edistymisestä. Koska varsinaista toimintaa ei ole ollut, ainoat kuntayhtymän tulot liittyvät Vaalijalan kuntayhtymän myöntämään 375 000 euron tuloutettavaan avustukseen sekä lomapalkkavelkorvauksiin 86 931,71 euroa.. Näistä on keskusteltu hallituksessa. Jatkossa taloutta seurataan kuukausittain ja raportit annetaan jokaiseen hallituksen kokoukseen. Toiminnasta ei ole havaittu huomautettavaa vuoden 2022 osalta.

Lisäksi vuonna 2022 yhteistyössä valtiovarainministeriön ja Opetushallituksen kanssa huolehdittiin, että Sateenkaaren koulun kuntayhtymälle siirtyy kotikuntakorvaukset ja valtionosuudet. Asian hoitaminen onnistui toimittamalla tarvittavat dokumentit Vaalijalan ja Sateenkaaren koulun kuntayhtymiltä Opetushallitukseen ja Valtionvarainministeriöön. Siirtymä onnistui hyvin.

1.3.5 Riskien hallinnan järjestäminen

Riskien hallinta- ja kartoitus on ajan tasalla. Kuntayhtymän vakuutukset ja niiden perusteet tarkistetaan vuosittain. Vakuutukset kilpailutetaan vuoden 2023 aikana. Vaarojen arviointia suoritetaan kuntayhtymässä kolmen vuoden välein.

1.3.6 Omaisuuden hankinnan, luovutuksen ja hoidonvalvonta

Hankinnat tehdään säännösten mukaisesti. Hankintojen tekeminen on ohjeistettu hallintosäännön toimivallan perusteissa. Lisäksi kuntayhtymällä on laadittu yleiset hankintaohjeet ja pienhankintaohjeet, jotka hallitus hyväksyi 14.2.2023. Talous- ja palkkahallinnon hoidosta on tehty sopimus Kuntalaskenta Oy:n kanssa, ICT:n osalta Pieksämäen tietohallinnon kanssa ja tietosuojavastaavan palveluista Konneveden kanssa. Koulu toimii vuokrakiinteistöissä, vuokrasopimukseen kuuluu kiinteistöpalvelut. Ravitsemuspalvelut ja puhtaanapito tulevat Etelä-Savon hyvinvointialueelta. Palvelut kilpailutetaan vuonna 2023. Hankintatoimen osittaisesta hoidosta tehdään sopimus Sansia Oy:n ja Kuntien Tiera Oy:n kanssa vuonna 2023. Irtaimiston luettelointi on tehty ja ohjeistettu.

1.3.7 Sopimustoiminta

Sopimusten tekeminen vuonna 2022 onnistui ilman merkittäviä ongelmia. Toimittajien kanssa järjestetään seurantaneuvotteluja. Sopimusten vanhentumisaikoja seurataan säännöllisesti.

1.3.8 Yhtymähallituksen kannanotto

Yhtymähallitus esittää kantanaan, että sisäinen valvonta tuottaa pääosin kohtuullisen varmuuden toiminnan laillisuudesta ja hyvän hallintotavan noudattamisesta sekä varojen ja omaisuuden turvaamisessa.

1.4 Sisäisen valvonnan keinoja

1.4.1 Tehtävät, valtuudet ja vastuut

Viran- ja toimenhaltijoiden tehtävät, valtuudet ja vastuut määritellään hallintosäännössä, esimiehen hyväksymissä tehtäväkuvauksissa, kehityskeskusteluissa, delegointipäätöksillä ja esimiehen päivittäisjohtamisessa. Työnjako hoidetaan ja varmistetaan niin, ettei väärinkäytösten mahdollisuuksia eikä vastuupäselvyyksiä aiheuttavia työyhdistelmiä synny. Uudet työntekijät perehdytetään tehtäviinsä ja kuntayhtymän toiminnan tavoitteisiin. Uusien työntekijöiden perehdyttämisestä vastaa kuntayhtymässä nimetyt henkilöt. Perehdyttämisprosessi dokumentoidaan.

Tehtävien eriyttämisellä tavoitellaan virheiden ja väärinkäytösten estämistä jakamalla tehtävät useampaan vaiheeseen eri henkilöille, niin että ei synny vaarallisia työyhdistelmiä. Mikäli tehtäviä ei, esimerkiksi henkilökunnan vähäisyydestä johtuen, voida eriyttää tai muutoin tietojärjestelmin tehokkaasti valvoa, on toiminnosta vastuussa olevan esimiehen tehostettava valvontaa esimerkiksi erilaisten hyväksymisien, valtuutuksien, täsmäytyksien ja toiminnan tarkastuksien avulla. Kuntayhtymässä ei ole työskennellyt vuonna 2022 kuin kuntayhtymän johtaja.

1.4.2 Päätöksenteko

Kuntayhtymän päätöksenteko perustuu hyvän hallinnon mukaisesti julkisuusperiaatteeseen ja avoimuuteen. Päätöksentekoa ohjaavat kuntalaki, hallintolaki, perusopetuslaki- ja asetus sekä kuntayhtymän toimintaa ohjaavat erityislait.

Hallintosäännössä sekä delegointipäätöksissä määritellään toimielinten ja johtavien viranhaltijoiden vastuut ja valtuudet. Hallitus voi delegoida valtuuksiaan alaisilleen viranhaltijoille, jotka voivat edelleen delegoida niitä alaisilleen.

Toimielimen ja viranhaltijapäätöksen päätöstekstin on oltava yksiselitteinen ja täsmällinen. Päätökset on perusteltava ja niissä on mainittava toimivallan peruste. Toimielimien ja kuntayhtymän